

Viðmerking

Viltist maðurin í orðabókini?

Rolf Guttesen, lærður »færøekspert« við adressu í Danmark og lektari við Lærða Háskúlan í Keypmannahavn, speirurur í Sosialinum hin 22. desember Høgna Hoydal fyrir at feilsitera Karl Marx.

Nú siterar Rolf Guttesen Karl Marx frá eini útgávu á donskum, sum eg tíverri ikki havi. Tað er annars fyrir meg nýtt, at Karl Marx eisini skrivaði á donskum, men sum væl er, er altíð okkurt nýtt at læra. Jú, Karl Marx var av sonnum ein lærður maður!

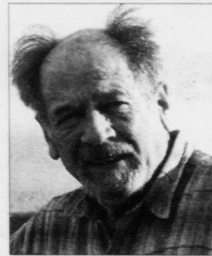
Rolf Guttesen sigur, at landsstýrismaðurin í tjóðveldismálum tvætla, tá hann sigur, at eyðkenni fyrir

eitt samhaldsfast samfelag er at: »Hvør letur eftir evni og nýtur eftir tørvi«. Men samstundis sum hann sigur, at orðini eru eftir Marx, sigur hann tey at vera feilsiterað. Sjálvandi eru tey ikki tað. Tey eru hvørki feilsiterað ella eftir Marx. Fyri tað fyrsta eru aðrar biblíur til enn »Marx-Engels: Udvæltte Skrifter« og fyri tað næsta hevur landsstýrismaðurin eigið heilavirksemi, sum kann leggja afturat ella trekkja frá hugsanum hjá øðrum og til tíðir kanska eisini framleiða onkran sjálvsstöðugan tanka.

»At hvør letur eftir evni og nýtur eftir tørvi« ber slettis ikki til, sigur Rolf

Guttesen. Og so nevni hann dømir um, at onkur tørvar champagnu at drekka og at øðrum tørvar summarhús á Mallorca. Viðari skrivar Rolf Guttesen: »Eingin kann í einum vanligum vælferðarsamfelagi nýta, njóta ella brúka eftir tørvi. Tørvurin er ikki til at metta«.

Jú, víst ber tað til. Tørvurin er definierbarur, og tí ber tað til. Tær tørvar ikki at drekka champagnu ella cognac. Men tær tørvar at drekka vatn. Tú kanst ynskja at drekka fint, men tær tørvar tað ikki! Tí ber tað væl til at lata eftir evni og at nýta eftir tørvi, men tað ber ikki til at lata eftir



evni og at nýta eftir ynski. Spurningurin er tí um ikki maðurin viltist í orðabókini ella um hann onga eigur. Nú loksins Móðurmálsordabókin er komin, hevði tað verið góð hjálp hjá Rolf Guttesen at ognu sær hana fyrir at fáa samband aftur við málið. Um hann nú ynskir tað. Okkum kann tað tó vera líkamikið við vegleiðing frá donskum desillusionerendum, svartsíggjandi pseudo-marxistum uttan so, at teir fyrst taka seg úr myrlendinum, teir eru vassaðir út í.

A. Guttormur Djurhuus

Alternativið: Núverandi ríkisfelagskapur - við neyðugum ábótum

Landsstýrismaðurin í loysingarmálum, H. Hoydal, upplýsir nú, at onki alternativ er til fullveldið. Vil tað so siga, at hann og samgongan onki metir um tað samfelagið vit liva í í dag? Ein fær hug at spyrja, hví grasið altíð er grønari hinumegin ána.

Her haldi eg, at hann ger eitt stórt mistak. Tí tað samfelagið vit liva í í dag, er nevniliga ikki bert eitt hypotetiskt, men eitt reelt alternativ. Og tað stendur her, hóast ábøtur eru tiltrondar á mongum økjum.

Fyri mær hevur núverandi samgonga onki boð, onki alternativ, ið so mikið sum kemur til kniggja á tí samfelagi vit hava í dag.

Vit hava fulla ábyrgd av hesum landi innan ríkisfelagsskapin.

Ríkisfelagsskapurin gevur okkum óteljandi møgu-

leikar innan øll okir.

Vit eru eitt frælst fólk. Vit hava eina blómmandi mentan, mál og andslív.

Vit hava ein relativt høgan livifót, og hava møguleika framhaldandi at bota um hendan.

Ungdómur okkara hevur góðar útbúgvingarmøguleikar innan ríkiskarmarnar, EU og øllum heiminum orsaka av ríkisfelagsskapinum.

Er okkara samfelag lítaleyft?

Her er svarið greitt nei! Tað er sera nógv, ið eigur at verða broytt og gjørt betri.

Skattir eiga at lækka. Nýggjar vinnur eins og núverandi, eiga at gevast møguleikar at mennast. Eldrapolitikkur eigur at skipast. Pensiónir eiga at hækka. Barna og familjupolitikkur eigur at skipast. Okkara landbúnaðarvørur

eins og fiskavørur eiga at gagnnýttast betur. Oljuvinnan skipast, soleiðis at hon verður øllum føroyingum at gagni. Ríkisráttarlaga stóða okkara eigur at bótast. Ja, sera nógv er at gera á so mongum økjum.

Ríkisfelagsskapurin tryggjar føroyingum suverenitet!

Sambandsflokkurin heldur, at vit nú eins og í framtíðini eru meira suverenn innan ríkisfelagsskapin enn uttanfyri hendan. Við at fara úr ríkisfelagsskapinum missa vit mong rættindir, ið eru av sera stórum týðningi fyrir okkum føroyingar. Hesi rættindi eiga vit ongantíð at lata okkum gleppa av hondum. Jú sanniliga, vit liva í dag í einum samfelagi, ið er so mikið gott á mongum økjum, hóast ikki lítaleyft, at als onki reelt alternativ higartil hevur verið í eyg-



sjón. Grasið veksur eisini og er grønt í tí samfelagsskipan vit hava í dag. Tað er ikki neyðugt at fara yvir um ána. Helst kann tað gerast grónari enn í dag, um rætt verður borið at.

Tað eiga vit at royna at skipa fyrir - innan ríkisfelagsskapin.

Vinarliga
Marjus Dam,
løgtingslimur

Løgmaður í London fyrir at heiðra Sofus Poulsen

Herfyri var hátíðarhald á donsku sendistovni í London í sambandi við, at Sofus Poulsen í ár hevur starvast á føroysku umboðsstovni

í Aberdeen í fimti ár. Nógv varð gjørt burtur úr haldinum og var m.a. Anfinn Kallsberg, lögmaður boðin við. Har vóru eisini umboð fyrir føroyingafelagið í Bretlandi. Sosialurin skilur, at samkoman var sera væl-eydnað og vóru mong góð-ynskini til Sofus Poulsen, sum framvegis er til arbeiðis á umboðsstovni í Aberdeen.

Sofus Poulsen, føroyskur umboðsmaður í Aberdeen

Fara at kann, hvussu royndir skulu goymast

Sjúkrahúsleiðslan fer at kann nærri hvar og hvussu royndir skulu goymast, soleiðis at vit ikki aftur koma í ta støðu, at vit hava lovað at goyma eina roynd, sum vit ikki finna, tá hon skal brúkast, sigur leiðslan á Landssjúkrahúsinum

Í samband við rættarmál herfyri, kom tað fram, at ein vevnaðarroynd var horvin á Landssjúkrahúsinum. Hetta kann rimiliga fáa fólk at spyrja, hvussu trygt hetta arbeiðið er skipað innan sjúkrahúsverkið. Tí skal verða greitt eitt sindur frá mannagongdini, sum verður brúkt, tá vevnaður verður sendur til kanningar á Landssjúkrahúsinum.

Ein lækni, sum ynskir at vevnaður frá einum sjúklingi verður kannaður nærri á patologisku deild t.d. fyrir illkynjaða sjúku, útfyllir ein seðil, har navn, føðingardagur og bústaður hjá sjúklinginum stendur á. Upplýsingarnar á ávísingarsedlinum skulu svara til upplýsingarnar, sum verða skrivaðar á tað flatið, sum inniheldur vevnaðin til kanningar. Á ávísingarsedlinum skal eisini verða greitt frá, hvat slag av tilfari er sent til deildina, hvørja sjúku tilgruni er um um serlig ynski eru til ávísar kanningar.

Tá tilfarið er komin á patologisku deild, verða hesi skrasett og fáa eitt serligt nummar, ið fylgir kanningartilfarinum, og tí sum skrivað verður um tað. Skrasett verður, nær hvør einkult roynd er komin á deildina. Somuleiðis verður skrasett, hvør ið hevur sent tilfarið og hvaðar svar skal sendast. Eisini verður kanningarúrslitið, sum patologiska rannsóknin kemur til, skrasett.

Vevnaðurin, ið verður brúktur til sjálva sjúkuavgerðina, er stoyptur inn í ein ella fleiri parafinblokkar og hesir verða goymdir við ásitandi numman á hvørjum einkultum. Vanligt er, at goyma hesar í minst 20 ár, soleiðis at møgulegt er at kannar av nýggjum, um ivi seinni verður um diagnosuna. Er tilfarið so rúgvusmikið, at ikki alt kann verða tikið við í kanningina, so verður bert ein partur skorin úr tilfarinum og brúktur til kanningina. Restin verður goymd í ein mánaða og síðan fyrirbeind við brenning.

Mogens Egholm, serlækni í patologi, sigur frá, at í øll tey 18 árinu hann starvaðist sum yvirlækni á patologisku deild, er tað ikki komið fyrir, at nokur roynd er blivin burtur.

Tað tilfarið, sum bleiv burtur í hesum máli, var ikki ein vanlig vevnaðarroynd, sum varð send til kanningar á patologisku deild. Her var talan um, at ein yvirlækni í kvinnusjúkum jattar fyrir at goyma vevnaðarroynd til

møguligar rannsóknir seinni. Sjálvt um lækni ikki hevði skyldu at átaka sær at goyma hesa roynd, gjørdi hann tað og bað starvsfelaga sín, táverandi yvirlækna á patologisku deild, um at goyma tilfarið. Tað jattaði patologurin fyrir.

Við tað, at hetta ikki var tilfar, sum var atlað til kanningar har á deildini, men bert til at verða goymt, var vanlig mannagongdin, sum ománfyrir er frásøgd, ikki fylgd og tað er helst grundin til, at onki er skrasett á patologisku deild.

Yvirlækni í patologi, sum tók imóti tilfarinum, er síðani farin úr starvi á Landssjúkrahúsinum og arbeiðir nú í øðrum Norðanlandi. Hann heldur seg minnst hvar á patologisku deild, hann legði royndina. Men síðani tá er patologiska deild flutt úr hølunum í ambulatoriibygginginum á Landssjúkrahúsinum til nýggj høl í neystinum hjá Havnar Róðrarfelag. Leiting eftir royndini á nýggju patologisku deildini hevur verið til fánýtis.

Landssjúkrahúsið er komið til tað niðurstøðu, at tað er mest sannlíkt, at henda royndin hevur staðið saman við tí tilfari, sum tá ið tað hevur staðið í ein mánaða, verður fyrirbeint og tí er hon av misgávum fyrirbeind.

Samanumtikið: Tað er óvanligt at sjúkrahúsverkið verður biðið um at goyma tilfar, sum vit ikki sjálvi skulu kannar.

Tilfar, sum verður sent til kanningar á patologisku deild, verður handfarið eftir heilt greiðum reglum, sum hava verið álitandi.

Sjúkrahúsið hevur ikki fastar reglar fyrir tilfar, sum vit verða biðin um at goyma til møgulega nýtslu seinni. Hetta kemur av, at tað er so sjáldan, at slíkar umbønir koma fyrir.

Høvuðsorsøkin, at henda vevnaðarroyndin hvar, er helst, at ongur fastar reglar eru fyrir handfaringini og goymsluni av hesum slag av royndum.

Sjúkrahúsleiðslan fer tí komandi at kannar nærri hvar og hvussu slíkar royndir skulu goymast, soleiðis at vit ikki aftur koma í ta støðu, at vit hava lovað at goyma eina roynd, sum vit ikki finna, tá hon skal brúkast.

Jákup Mørkøre,
sjúkrahúsleiðari

Pál Weihe, læknaftjóri

